

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ І ДОСЛІДНИКІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: РОЛЬ АКАДЕМІЧНИХ
ТА ГРОМАДСЬКИХ СПІЛЬНОТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
У РАМКАХ ПРОЄКТУ
«ЄС-СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО: МАЙБУТНІ ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ СПІЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ
АКАДЕМІЧНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ СПІЛЬНОТ В УКРАЇНІ»
620395-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-SUPPA-EU-EaP

Рівне
09 листопада 2023 р.

*За повного або часткового використання матеріалів збірника
посилання на видання обов'язкове.*

*Матеріали надруковані методом прямого відтворення тексту,
наданого авторами, які несуть відповідальність за його
достовірність, зміст і стилістику, за правильне цитування джерел
та посилання на них.*

*Організаційний комітет не несе відповідальності за погляди,
висловлені авторами матеріалів.*

**ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ:
РОЛЬ АКАДЕМІЧНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ СПІЛЬНОТ:** Збірник матеріалів Міжнародної
науково-практичної конференції (м. Рівне, 09 листопада 2023 р.). – Українська Асоціація
Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції; Київ. 2023. – 227 с.

У збірнику вміщені тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції, метою якої було: сприяти консолідації національних та міжнародних інтелектуальних ресурсів у сфері Європейських студій під час війни та поширенню досліджень з питань європейської інтеграції серед академічної спільноти України та за її межами, а також розвитку співпраці академічних кіл з громадським сектором, що в синергії поглиблює розуміння шляхів, можливостей і механізмів співпраці України з Європейським Союзом у сфері безпеки, політики, демократії, прав людини, економіки, науки, освіти, культури, екології, цифрових трансформацій та перспектив набуття Україною повноправного членства в ЄС.

Збірник матеріалів підготовлено та видано за кошти Проекту Асоціації: «ЄС-Східне партнерство: майбутні шляхи активізації спільних ініціатив академічних та громадських спільнот в Україні» 620395-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-SUPPA-EU-EaP, що здійснюється за підтримки Програми Еразмус+ на прямих ім. Жана Монне.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the view of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Збірник розміщено на сайті: aprei.com.ua

© Українська Асоціація Викладачів і
Дослідників Європейської Інтеграції, 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Ірина Захарчук УРАЇНСЬКА ГУМАНІТАРИСТИКА І ДІАЛОГ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ КУЛЬТУРОЮ	6
Ірина Панчук ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	11
Олег Пошедін СПІЛЬНА ЗОВНІШНЯ І БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ ПЕРСПЕКТИВИ НАБУТТЯ ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄС	14
Андрій Мартинов AGENDA-2030: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ МІЖ РОЗШИРЕННЯМ І ВИКЛИКАМИ БЕЗПЕКИ	17
Ігор Тодоров, Анатолій Мешко НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	20
Аліна Бохан КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА В ЗМІЦНЕННІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ	24
Наталія Романюк ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ	27
Таміла Герасимчук МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З УКРАЇНОЮ В ПРОТИДІЇ ПОВНОМАСШТАБНІЙ ЗБРОЙНІЙ АГРЕСІЇ РОСІЇ	34
Віктор Мушенко ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ МІСЦЕВОГО УПРАВЛІННЯ ВІДНОВЛЕННЯМ ПОСТТРАЖДАЛОГО ЖИТЛОВОГО ФОНДУ	40
Юрій Мателешко ПОЗИЦІЯ НІМЕЦЬКИХ НЕУРЯДОВИХ ІНСТИТУЦІЙ «М'ЯКОГО» ВПЛИВУ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	44
Оксана Кундеус СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРСПЕКТИВ	48
Галина Невинна, Артем Пархомчук ЛЮБЛІНСЬКИЙ ТРИКУТНИК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	53
Катерина Маркевич «ЗЕЛЕНИЙ» ПЕРЕХІД ЯК МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ СТАЛОЇ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	58
Василь Намонюк РОЗВИТОК ДОБРОВІЛЬНОГО ВУГЛЕЦЕВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ ЯК СКЛАДОВА ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ	70
Дмитро Луців, Василь Гулай ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ НА КЛІМАТИЧНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	75

Дарина Самойленко, Катерина Кравець ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ У ПАРТНЕРСТВІ З ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИМИ КОРПОРАЦІЯМИ.....	80
Анна Лип'юк, Людмила Захаренко ПРИНЦИП НЕЙТРАЛЬНОСТІ У ГУМАНІТАРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	83
Людмила Казначесва КУЛЬТУРНА ТЕМАТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	86
Валерій Вінс, Людмила Кудирко ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИМІРИ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДУ УКРАЇНИ	89
Tetyana Shamsutdynova-Lebediuk INTERFAITH DIALOGUE IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION TRANSFORMATIONS	94
Віталій Ігнат'єв ПРАВОСЛАВНА ПОЛІТИЧНА ТЕОЛОГІЯ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	98
Василь Рожко СИНЕРГІЯ ВІРИ ТА ЕКОЛОГІЇ – АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ХРИСТІЯНСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ЕТИКИ	102

РОЗДІЛ 2

РОЛЬ АКАДЕМІЧНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ СПІЛЬНОТ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ З ЄС. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В ОСВІТНІ ПРОГРАМИ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ

Наталія Малиновська АДВОКАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ РЕФОРМ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	107
Віталій Лебедюк АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	113
Віталій Лесняк РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ТРЕТЬОГО СЕКТОРУ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ТА СХІДНІЙ ЄВРОПІ	118
Галина Ніколайчук, Інна Ногачевська РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНИХ ПРОЄКТІВ У ФОРМУВАННІ ЦІННИСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	123
Dr hab. Prof. Jadwiga Daszykowska-Tobiasz SPOŁECZNE BARIERY INTEGRACJI DZIECI UCHODźCÓW WOJENNYCH Z UKRAINY W POLSKIEJ SZKOLE	129
Alla Fridrikh GRAPHIC VOICES IN EFL: EMOTIONAL INTELLIGENCE, CRITICAL THINKING, AND ACADEMIC ENGAGEMENT	139
Mariam-Sofiia Shamsutdynova MOTIVATION TO LEARN FOREIGN LANGUAGES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES. AXIOLOGICAL PARADIGM	143
Maksym Cheremisin BILINGUALISM IN UKRAINE FROM A TRANSDISCIPLINARY PERSPECTIVE	153

Nataliia Mykhalchuk, Margaryta Biloboroda, Nataliia Mandriichuk ACTUALIZING OF MNEMONICS BY THE WAY OF NEW EUROPEAN PARADIGM OF EDUCATION: ACTUALITY OF THE PROBLEM	156
Ernest Ivashkevych, Diana Kravets THE CONCEPT OF DISCOURSE AND ITS ROLE IN THE PROCESSES OF UKRAINE INTEGRATION INTO THE EUROPEAN SPACE	160
Eduard Ivashkevych, Inna Nohachevska, Tetiana Herheliuk THE PROCESSES OF COMMUNICATION AND QUASI-COMMUNICATION IN THE PARADIGM OF EUROPEAN INTEGRATION	164
Halyna Nikolaychuk, Olena Demchuk PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN WAR CONDITIONS	169
Маргарита Воровка, Алла Кожевникова, Олена Грабовець ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПСИХОЛОГІЇ ДО РОЗВИТКУ У СТУДЕНТСТВА НАВИЧОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ САМОДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ ...	174
Яковишина Тетяна ТВОРЧА СКЛАДОВА КОМПЕТЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	179
Наталя Романишина ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП СИСТЕМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	183
Любов Крайлюк ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ПОЛЬЩІ КАФЕДРОЮ ІМЕНІ СТЕПАНА ШЕВЧУКА: ФОРМИ І МЕТОДИ	188
Sandra Ścieranka ZNACZENIE TOŻSAMOŚCI OSOBISTEJ W REALIZOWANIU FUNKCJI WYCHOWAWCZEJ PRZEZ NAUCZYCIELA	192
Оксана Синьчук СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ	200
Ганна Шліхта ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТЬ ЦІННІСНО-ДЕОНТОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ІТ-ФАХІВЦЯ	206
Катерина Коваль ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	210
Oleksandra Vasylieva HARMONIZING CULTURAL NARRATIVES: EXPLORING THE INTERPLAY OF MUSICALITY IN UKRAINIAN DRAMA WITHING THE TAPESTRY OF EUROPEAN THEATRICAL TRADITIONS	214
Yevhen Kharchenko, Nataliia Khupavtseva, Anna Lagodiuk SOCIAL SUCCESS OF A PERSON AS A GREAT EUROPEAN VALUE	219
Alexander Nabochuk, Maria Polishuk CREATIVE PROBLEM SOLVING APPROACH OF V.O. MOLYAKO AS A VALUE, WHICH IS NECESSARY FOR EUROPEAN INTEGRATION	223

Tetyana Shamsutdynova-Lebediuk

Associated professor

Rivne State University of Humanities

INTERFAITH DIALOGUE IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION TRANSFORMATIONS

The history of Ukraine includes periods of religious conflict, but it also contains stages of interreligious harmony. Understanding this historical context is key to assessing the importance of interfaith dialogue in Ukraine today.

Interfaith dialogue in Ukraine is a key aspect on the way to European integration. Despite the complex geopolitical situation and Russian military aggression, Ukraine is trying to bring its system of values and norms closer to European standards. Interfaith dialogue plays an important role in the formation of civil society, promotes mutual understanding and common life of different religious communities, and also promotes awareness of European values.

Ukraine's religious landscape is characterized by a diverse, multi-confessional population, where adherents of various faiths peacefully coexist in the public sphere. This diverse spectrum includes Christians, Muslims, Buddhists, Hindus, and individuals associated with modern religious movements. Notably, a substantial majority, close to 97%, of the religious organizations in Ukraine align with the Christian tradition.

The religious diversity in modern Ukraine is marked by an exceptional diversity, reflecting intricate social and political transformations. These transformations are significantly influenced by both internal and external factors. Notably, the Russian military aggression in Ukraine, including the war in 2023, alongside an ongoing information war propagated by Russian government entities employing neo-imperial ideological doctrines such as the "Russian world," and interference in Ukraine's religious sphere by foreign religious centers, have all contributed to shaping the religious landscape.

Simultaneously, Ukraine grapples with internal threats, including social instability, the activities of anti-Ukrainian forces, economic crises, and the compounded challenges posed by the military conflict. These multifaceted factors deepen conflicts and exacerbate interfaith tensions within contemporary Ukraine, with the most acute conflicts manifesting within the Christian community, particularly within the predominant Orthodox Christian tradition.

Ukraine's historical tapestry is interwoven with a rich array of religious diversity and, at times, religious conflict, rendering an intricate backdrop to the contemporary significance of interfaith dialogue. A comprehensive understanding of this historical context is vital to fully grasp the role of interfaith dialogue in modern Ukraine.

Over the centuries, Ukraine has stood as a crucible of religious traditions. Its geographical location and position at the crossroads of Europe and Asia have made it a melting pot of faiths. Within its borders, one finds a mosaic of religious practices, including Eastern Orthodoxy, Greek Catholicism, Islam, Judaism, and various Protestant denominations. Each of these traditions has contributed to the colorful religious landscape that characterizes Ukraine today.

Historical milestones have significantly shaped the religious panorama of Ukraine. The Union of Brest in 1596, which established the Ukrainian Greek Catholic Church, and the subsequent Orthodox-Catholic split, have left profound imprints on the religious identity of Ukrainians. These events not only triggered religious and cultural transformations but also gave rise to enduring tensions and divisions within the religious communities.

The Union of Brest, in particular, marked a critical point in Ukrainian religious history. It brought together Orthodox Christians and the Roman Catholic Church under the authority of the Pope while allowing them to maintain their Eastern liturgical practices. This union created a unique religious identity known as Greek Catholicism, which exists to this day.

Conversely, the Orthodox-Catholic split further divided the Orthodox community in Ukraine, leading to the emergence of several Orthodox jurisdictions, including the Ukrainian Orthodox Church Kyiv Patriarchate (UOC KP), Ukrainian Autocephalous Orthodox Church (UAOC), and Ukrainian Orthodox Church of the Moscow Patriarchate (UOC MP). These divisions have continued to influence the religious and social dynamics within Ukraine, underlining the need for interfaith dialogue to foster understanding and harmony among the diverse religious communities (Leshchynska, 2020).

In essence, Ukraine's historical religious diversity, intertwined with significant events and schisms, underscores the profound significance of interfaith dialogue in contemporary Ukraine. This dialogue seeks to bridge historical divides, promote peaceful coexistence, and build a more inclusive and tolerant society as Ukraine navigates its path towards European integration and nation-building.

In contemporary independent Ukraine, notable trends are reshaping the religious landscape. These trends, according to experts, encompass a surge in mass religiosity, significant institutional growth within traditional churches, and the emergence of new religious organizations. These developments have coincided with a transformation in the landscape of socio-religious relations, marked by a notable increase in interfaith conflicts, as observed through a sociological survey conducted by the Razumkov Centre in October 2019.

The factors contributing to interfaith tensions in present-day Ukraine are multifaceted. One key element is rooted in the religious dynamics of the late 1980s, during the twilight of the Soviet party system, which laid the groundwork for inter-Orthodox and Orthodox-Greek Catholic conflicts. Additionally, the regionalization of religious influence across the country has had a divisive impact on the processes of societal

consolidation in Ukraine (Shveda, Shulha, 2021). Notably, the Ukrainian Greek Catholic Church (UGCC) exercises predominant influence in Galicia, while the institutional network of the Ukrainian Orthodox Church (UOC) under the jurisdiction of the Moscow Patriarchate exerts its sway in Central, Eastern, and Southern Ukraine.

A comprehensive analysis of the contemporary state of inter-church relations in Ukraine reveals two primary categories of interfaith conflicts. The first category encompasses conflicts between Orthodoxy and other religious denominations, while the second category centers on conflicts within the Orthodox community itself. Each category showcases distinct forms of interfaith confrontation and varying degrees of intensity, further illustrating the complexity of religious dynamics in modern Ukraine (Fylypovych, 2019).

Interfaith dialogue, recognized as a key means and prerequisite for the cultivation of a multi-faith environment based on tolerance, depends primarily on the active involvement of Ukrainian Churches in cooperation and compliance with European principles (Kolodnyi, Filipovich, 2011).

These initiatives are designed not only to prevent interfaith conflicts but also to address the issue of religious indifference, a prevalent concern within Ukrainian society. Such undertakings encompass a wide range of activities, including conferences, festivals, and forums, and can be effectively launched and organized through the collaborative efforts of both religious institutions and secular bodies.

One prominent example is the Ukrainian Association of Religious Studies (UAR), an organization dedicated to fostering understanding and dialogue among various religious groups in Ukraine. Additionally, the Department of Religious Studies at the Institute of Philosophy within the National Academy of Sciences of Ukraine plays a pivotal role in advancing the study of religion and facilitating open discussions on faith-related topics (Filonenko, Kravchenko, 2019).

The essence of these joint initiatives is to promote harmonious coexistence, mutual respect, and cooperation among the diverse religious communities in Ukraine. By actively participating in these dialogues and collaborative events, Ukrainian Churches contribute to the creation of a more inclusive and tolerant societal fabric, ultimately addressing religious differences and strengthening the bonds of unity within the nation.

Interfaith dialogue stands as a widely acknowledged instrument for cultivating a multi-confessional and tolerant environment in Ukraine, aligning seamlessly with the country's aspirations for European integration. Even in the face of formidable geopolitical challenges, notably Russian military aggression, Ukraine remains resolute in its commitment to align its values and norms with the European standards it seeks to embrace. Interfaith dialogue serves as a pivotal bridge on this transformative journey, facilitating the development of civil society, nurturing mutual understanding, and promoting European values among the diverse religious communities within Ukraine.

The significance of interfaith dialogue in Ukraine's path toward European integration cannot be overstated. It functions as a unifying force that transcends religious

boundaries, fostering cooperation, and building bridges of understanding among various faith traditions. In a society as diverse as Ukraine, characterized by a myriad of religious practices and beliefs, interfaith dialogue serves as a catalyst for harmonious coexistence.

Furthermore, interfaith dialogue has the power to counteract religious tensions, promote tolerance, and contribute to social cohesion, all of which are paramount in the context of European integration. By bringing diverse religious communities together in constructive conversations, Ukraine can demonstrate its commitment to the principles of inclusivity and mutual respect that are core values in the European framework.

The promotion of European values, including human rights, freedom of religion, and cultural diversity, is a fundamental aspect of Ukraine's journey toward European integration. Interfaith dialogue plays a crucial role in this endeavor by encouraging dialogue, mutual respect, and cooperation among religious communities, thus aligning with the values upheld by the European Union.

In conclusion, interfaith dialogue is not only a means to mitigate religious tensions and conflicts but also a powerful tool for nurturing a culture of tolerance, understanding, and unity in Ukraine. As the country navigates the path toward European integration, the promotion of these values through interfaith dialogue reinforces Ukraine's commitment to a future characterized by diversity, inclusivity, and shared European ideals.

References:

- Kolodnyi A., Filipovich L. (Eds.). (2011). *Relihiia – svit – Ukraina. Ch. Mizhkonfesiini vidnosyny polikonfesiinoyi Ukrainy* [Religion - the world – Ukraine. Part 2. Interfaith relations of polyfaith Ukraine]. Kyiv.
- Fylypovych L. (2019). *Relihiina bezpeka v Ukraini ta shliakhy yii podolannia* [Religious security in Ukraine and ways to overcome it]. Retrieved from https://risu.ua/religiyna-bezpeka-v-ukrajini-zagrozi-ishlyahi-jih-podolannya_n97436. (In Ukrainian).
- Filonenko, T., & Kravchenko, A. (2019). Interfaith Dialogue in Ukraine as a Path to European Integration. In *Religion, Identity, and Human Security* (pp. 87-103). Springer.
- Leshchynska, I. (2020). European Integration and Interfaith Dialogue in Ukraine. In *Religion and European Integration* (pp. 89-104). Routledge.
- Shveda, Y., & Shulha, V. (2021). Interfaith Dialogue in Ukraine: Challenges and Opportunities for European Integration. *Religions*, 12(9), 621.

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: РОЛЬ АКАДЕМІЧНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ СПІЛЬНОТ: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 09 листопада 2023 р.). – Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції; Київ. 2023. – 227 с.

У збірнику вміщені тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції, метою якої було: сприяти консолідації національних та міжнародних інтелектуальних ресурсів у сфері Європейських студій під час війни та поширенню досліджень з питань європейської інтеграції серед академічної спільноти України та за її межами, а також розвитку співпраці академічних кіл з громадським сектором, що в синергії поглиблює розуміння шляхів, можливостей і механізмів співпраці України з Європейським Союзом у сфері безпеки, політики, демократії, прав людини, економіки, науки, освіти, культури, екології, цифрових трансформацій та перспектив набуття Україною повноправного членства в ЄС.

УДК 327-044.247(4)(477):355.4(477)